

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/394/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

140/2014. (VI. 12.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹, 2013. május 27-én előterjesztett **panaszát** a 2014. június 12-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – M. Rendőrkapitányság - vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, illetve alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

I.

Indokolás

A panaszos 2013. május 27-én a Testület elektronikus panaszbejelentő formanyomtatványának kitöltésével terjesztette elő panaszát a 2013. május 22-én vele szemben foganatosított rendőri intézkedés miatt.

1) A panaszos panaszbeadványában előadta, hogy 2013. május 22-én, 11 óra 7 perckor a P. településen átvezető főúton közlekedett Ö. település irányába, a saját tulajdonában álló gépjárművel, amikor P. településen, a főtéri buszmegállóban intézkedés alá vonta őt egy rendőr. A rendőr az igazoltatás elején és végén sem közölte a panaszossal az igazoltatás jogalapját, célját, nem köszönt, nem mutatkozott be, nem közölte vele az azonosító számát, és a jogorvoslati lehetőségekről sem tájékoztatta őt az eljáró rendőr. A panaszos megemlítette, hogy a rendőr jelvéyszámát a helyszínen leolvasta, de azt nem tudta megjegyezni és a becsatolt bírság szelvényről is csak az utolsó három számjegy (417) olvasható le.

A rendőr az igazoltatás elején elkérte a panaszos személyes iratait, amelyeket ő átadott a gépjármű irataival egyetemben. A panaszos kiemelte, hogy a rendőri felhívásnak

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

tisztelettudóan eleget tett, azonban a vele szemben intézkedő rendőr felháborodott hangnemben közölte a panaszossal (amelyet ő fenyegetőnek vélt), hogy mivel ún. lézerblokkoló van a gépjárművére felszerelve ezzel szabálysértést követett el, és így vagy elfogadja a panaszos a rendőr által kiszabható szabálysértési bírságot (50. 000 Ft) és megfizeti azt, vagy pedig lefoglalja a gépjárművet és azt a panaszos költségén elszállíttatja. A panaszos ezen közlés hatására megijedt és beleegyezett a szabálysértési bírság megfizetésébe, tekintettel arra, hogy nem akarta, hogy a rendőr elszállítsa az autóját. Ezután illedelmesen megkérte a rendőrt, hogy esetleg nem lenne-e mód arra, hogy a bírság mértékét mérsékeljék tekintettel arra, hogy az 50. 000 Ft-os összeg anyagilag megterhelő a panaszosra nézve. A kérésre a rendőr nem reagált, kitöltötte a helyszíni bírság nyomtatványt és aláíratatta a panaszossal.

A panaszos elmondta, hogy az intézkedés idején több rendőr is a helyszínen tartózkodott, de hozzá csak egy ment oda vele szemben intézkedni, de megjegyzi, hogy még egy rendőr állt a gépjárművétől kb. 3-4 méter távolságra.

A panaszos azt is közölte, hogy az adott napon, az adott útszakaszon a tudomása szerint sebességellenőrzést végeztek a rendőrök. A panaszos kiemelte, hogy az útszakaszra vonatkozó szabályokat maradéktalanul megtartotta. A lézerblokkolóval kapcsolatban annyit hozott a Testület tudomására, hogy az autóját kb. 3 éve vásárolta, amelyre az eszköz már a vásárlás pillanatában fel volt szerelve, de annak működőképességéről nem tudott. A lézerblokkoló működésképtelenségének alátámasztására hozta fel panaszos egy korábbi bírságolásának történetét, amellyel kapcsolatban előadta, hogy a vásárlás előtt kipróbálta a gépjárművet (2010. november 3-án), nem figyelte az autó haladási sebességét, így egy útszakaszon, ahol a rendőrség ellenőrzést tartott sebességtűllépés miatt bírságolták meg, amelyet meg is fizetett.

2) A panaszos 2013. június 4-én erősítette meg panaszbeadványát aláírásával, amelyhez csatolta a helyszíni bírság kiszabásáról szóló nyomtatvány eredeti példányának másolati példányát.

A szabálysértés elkövetésének ideje 2013. május 22. 11 óra 7 perc. Helye P. település, L. utca 35. A tényállás rövid ismertetésénél a sebességmérő készülék jól olvasható, azonban a tényállás többi eleme már kevésbé. A jogalapot a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975 (II. 5.) KPM-BM Együttes Rendelet (továbbiakban: KRESZ) 3. § (3) bekezdése és a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) 224. §-a teremtette meg, amelyet az eljáró rendőr jól olvashatóan rögzítette is. A bírság összegén túl a panaszos adatai és a gépjárműve forgalmi rendszáma is jól olvasható. A panaszos által panaszolt jelvénytűszám/azonosító szám rész is könnyen elolvasható, így megállapítható, hogy a panaszossal szemben a (...) sz. rendőr intézkedett. A nyomtatványt mind az intézkedő rendőr, mind pedig a panaszos is aláírták.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordul a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) A Testület részére megküldte a mátészalkai rendőrkapitányság kapitányságvezető-helyettese, 2013. június 25-én kelt átíratát.

Az átiratból kiderül, hogy 2013. május 21. – május 22. között, 10 óra és 16 óra közötti időintervallumban a Magyarország és Románia közös államhatárának a közelében a magyar és román gépjárművezetők által okozott közúti közlekedési balesetek számának csökkentése érdekében, Sz.-Sz.-B. Megyében komplex, fokozott közlekedésbiztonsági ellenőrzést hajtottak végre, a 15000/2317-2/2013. számú Ellenőrzési Terv alapján, amelyet a Sz.-Sz.-B. Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatója rendelt el. Az ellenőrzés fő célja a személyi sérüléssel járó, közúti közlekedési balesetek számának a csökkentése a közúti közlekedési balesetek kockázati tényezőinek visszaszorítása által, figyelemmel valamennyi közlekedőre.

A M. - i Rendőrkapitányság illetékességi területén a fokozott közlekedésbiztonsági ellenőrzés helyét P. település belterületén, a (..) sz. főútvonalon jelölték ki, tekintettel arra, hogy a M. - i Rendőrkapitányság illetékességi területén ezen az útszakaszon következik be a legtöbb közúti közlekedési baleset, hiszen ez egy tranzit útvonal. A jelentésből kiderül, hogy a közúti közlekedési balesetek leggyakoribb kiváltója a sebességtúllépés ezért egy 233 gyártási számú, MH/05047/-045/2011/SE hitelesítési bizonyítvánnyal rendelkező Speed Capture System, SCS-103 típusú sebességmérő készüléket alkalmaztak az ellenőrzés során. A sebességellenőrzés hatékonysága fokozásának érdekében az ún. „leállítós” módszert alkalmazták a rendőrök, amelynek során sikerült megtalálni, beazonosítani és felelősségre vonni azokat a gépjárművezetőket, akik megszegték a közúti közlekedésre vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket.

2013. május 22-én, 10 óra és 16 óra között a sebességmérő készüléket T. G. r. ftörm. baleset-helyszínelő végezte, aki a M. város Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztályán végez szolgálatot. A sebességmérés helye P. település, L. út 135. sz. előtti útszakasz volt. Az ellenőrzés során kitöltötték az fnyt. 1595/2012 sz. települési naplót is. A sebességmérő alkalmazása során a berendezés hibátlanul működött, üzemzavar nem lépett fel a használata során. T. G. r. ftörm. a rendszeresített, és rendelkezésre álló EDR-Sepura rádión keresztül kommunikált a leállítást végrehajtó és intézkedést fogantatosító szolgálati csoportokkal az általa tapasztalt sebességtúllépések esetén.

2013. május 22-én, 11 óra 7 perckor T. G. r.ftörm. észlelte, hogy Ö. község irányába felé közeledik a panaszos gépjárművel, aki nagy sebességgel, három autóból álló járműoszlopot előzött. T. G. r. ftörm. még a panaszos előzésének a megkezdése előtt ellenőrizte az oszlopban haladó járművek sebességét, amelyek 50 km/h sebességgel közlekedtek, a sebességmérő által mutatott mérési eredmény szerint. A panaszos által végrehajtott, pár másodpercig tartó előzés során T. G. r. ftörm.-nek feltűnt a nagy sebességkülönbség, amellyel a panaszos a manővert végrehajtotta, ezért a rendőr próbálta a sebességmérő készülékkel bemérni a panaszost. A bemérés során azt tapasztalta, hogy a panaszos gépjárművét az előzés befejezése után, a jobb forgalmi sávba való visszasorolását követően sem tudja megmérni. A jelentésben kitérnek arra, hogy általában ilyen esetek akkor következnek be, hogy ha az ellenőrizni kívánt jármű aktivizált sebességmérő készüléket blokkoló berendezéssel van felszerelve.

A sebességmérő készülék megzavarása idején a panaszos gépjárműve közelében más jármű nem tartózkodott, az előzési manőver befejezését követően pedig jelentős távolságra elhagyta az általa megelőzött gépjárműveket, valamint nem volt előtte haladó, vagy vele szemben közlekedő másik gépjármű sem. Így erre tekintettel az átirat megállapítja, hogy semmilyen más gépjármű nem befolyásolhatta, zavarhatta a sebességmérő készüléket, csakis a panaszos autója.

Amikor a fentebb meghatározott következtetést levonta T. G. r. ftörm. a panaszos hirtelen fékezett, és ennek hatására a sebességmérő készülék kijelzőjén megjelent a 48 km/h sebesség, így a készülék már a fékezés után be tudta mérni a panaszos sebességét. T. G. r. ftörm. szerint a panaszos által tanúsított magatartás tipikusnak számít a blokkolót használó gépjárművezetők esetén, amikor észlelik a rendőrségi sebességmérést aktiválják a készüléküket, majd amikor úgy ítélik meg, hogy a mérőkészülék hatótávolságán kívül érnek hirtelen kikapcsolják a blokkolót.

T. G. r.ftörm. nyomban értesítette az EDR rádión keresztül a közlekedésrendészeti ellenőrzésben részt vevő O. L. r.ftzls. és K. L. r. tzls. baleset-helyszínelő vizsgálot. A jelentés kitér arra, hogy a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 13. § (1) bekezdése szerinti intézkedési kötelezettség terhelte mindhármat.

K. L. r.tzls. a rádiójelzést követően intézkedést foganatosított a panaszossal szemben a KRESZ 6. § (2) bekezdés aa) pontja szerint, illetve a közúti járművek megállításának és követésének módszereiről és taktikájáról szóló 7001/2006 (IV. 06) ORFK irányelv ajánlásai figyelembe vételével. A jármű megállítása érdekében szabályos „Állj!” rendőri karjelzéssel jelezte, hogy álljon meg a panaszos a haladási irány szerinti jobb oldalon, az útpadkán. A jármű megállítását követően a járőr pár a panaszos gépjárművéhez lépett a közlekedésrendészeti intézkedés végrehajtása érdekében (Rtv. 44. § (1) bekezdés b) és c) pont, mint jogalap szerint).

K. L. r.tzls. rendőri intézkedését O. L. r.tzls. biztosította. Az Rtv. 20. § (2) bekezdése és a 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban Szolgálati Szabályzat) 5. § (1) – (2) bekezdése szerint a napszaknak megfelelően köszöntötte a panaszost, tisztelgett, közölte nevét, rendfokozatát, azonosító számát, valamint a rendőri intézkedés tényét és célját. K. L. r.tzls. közölte a panaszossal, hogy a sebességméréskor mit tapasztalt T. G. r.ftörm. és ezért intézkedik vele szemben szabálysértési ügyben.

K. L. és O. L. r.tzls-ok a Magyar Köztársaság Rendőrsége Öltözködési Szabályzatának kiadásáról szóló 10/2010. ORFK utasításban rögzített, rendszeresített speciális öltözetet – a baleseti-helyszínelők által viselt speciális szolgálati egyenruhát, bevetési pólót, valamint 08. mintájú jól láthatósági átvevőt és 09. mintájú tányérsapkát viseltek. A jelentés szerint a rendfokozati jelzés, a névkitűző és a szolgálati azonosító jelvény a jól láthatósági átvevőn, jól látható módon volt elhelyezve. A technikus kabátban pedig tépőzárás állományjelző és rendfokozati jelzés is volt. Az egyenruhát, a rendfokozati jelzést, a szolgálati azonosító jelvényt, állományjelzőt és a névkitűzőt a szolgálatos rendőrök az ORFK Utasításban, valamint a belügyminiszter irányítása alá tartozó szervek egyenruha-ellátásra jogosult személyi állomány ruházati-, fegyverzeti-, kényszerítő-eszköz és világítástechnikai felszereléséről szóló 71/2011. (XII. 31.) BM rendeletben foglaltak szerint viselték.

A rendőri intézkedés során a panaszos a tőle elkért hatósági igazolványt, lakcímkártyát, vezetői engedélyt és a járműve hatósági engedélyét átadta, az intézkedés során közreműködő magatartást tanúsított. Az intézkedő rendőr ellenőrizte a panaszost és a gépjárművét a nyilvántartásokban, valamint alkoholtesztteres ellenőrzést is foganatosítottak vele szemben, amelynek eredménye negatív lett.

Az igazoltatás és az adatrögzítés jogalapjaként az Rtv. 29. § (1) bekezdés a)-b) pontjait, (2) – (3) bekezdéseket, valamint a Szolgálati Szabályzat 25. § (1) – (2) bekezdéseit jelölték meg. A

panaszost K. L. r.tzls. a szabálysértési nyilatkozat tétele előtt figyelmeztette Szabs. tv. 71. § (2) bekezdésben foglaltakra, miszerint nem köteles vallomást tenni, illetve azt bármikor megtagadhatja, továbbá amit mond az bizonyítékként felhasználható. Az átirat szerint a panaszos a figyelmeztetést megértette, majd ezután elismerte, hogy előzési manővere során jelentős mértékben túllépte a megengedett sebességet és a járművébe beszerelt ún. „blokkoló berendezés” működtetésével blokkolta a sebességmérő készüléket, hogy az a haladási sebességét ne tudja rögzíteni. Az intézkedés során megállapították, hogy a panaszos járművébe valóban beszereltek egy sebességmérő készüléket blokkoló berendezést, hiszen a jármű elején kívülről is jól láthatóan több érzékelő egység volt, valamint a jármű belsejében a jelző egység is látható volt.

K. L. r. tzls. ekkor közölte a panaszossal, hogy cselekményével megszegte a KRESZ 3. § (3) bekezdésében foglalt szabályt, amely szerint „Tilos a közúti közlekedés hatósági ellenőrzését megakadályozni, megzavarni, valamint az ellenőrzés eredményét befolyásolni, ide nem értve az ellenőrzést előre jelző eszközök használatát.” Emellett közölte a panaszossal azt is, hogy így a Szabs. tv. 224. §-ában foglalt közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértést követte el. Kovács r. tzls. mérlegelte a szabálysértés súlyát, az elkövetés körülményeit, így helyszíni bírság kiszabása mellett döntött. Közölte a panaszossal, hogy részére 50. 000 Ft összegű helyszíni bírságot szab ki, amennyiben a szabálysértés elkövetését elismeri, a bírság összegét elfogadja és a helyszíni bírságot aláírja. A panaszost szóban tájékoztatta az intézkedő rendőr a kiszabott bírság megfizetésének rendjéről, majd felhívta a figyelmét arra, hogy az általa elmondott tájékoztatás a helyszíni bírságotlasi nyomtatvány hátoldalán is megtalálható. A panaszost tehát a törvényben meghatározott tájékoztatóban foglalt jogkövetkezményekről, a bírság kiszabásáról, annak okáról, a bírság befizetésének rendjéről, a helyszíni bírság végrehajtására vonatkozó rendelkezésekről, valamint arról, hogy választása esetén a bírságot közérdekű munkával megválthatja, illetve ennek módjáról, az elzárás rendjéről mind szóban, mind a nyomtatvány 1 példányának hátoldalán szereplő tájékoztató által írásban, és közölték vele, hogy a szabálysértés aláírással igazolt tudomásul vétele esetén jogorvoslatnak nincs helye. Előéleti pontot nem szabtak ki a panaszossal szemben.

A panaszos ekkor elfogadta a helyszíni bírság kiszabását, elismerte a szabálysértés elkövetését és elfogadta a bírság összegét. A helyszíni bírságot a Szolgálati Szabályzat 9. § (1) bekezdésében foglaltak, a Szabs. tv. 39. és 99. §§-ában, valamint a Szabs. tv. végrehajtásával kapcsolatos rendelkezésekről, valamint az ahhoz kapcsolódó egyes rendeletek módosításáról szóló 22/2012. (IV.13.) BM rendelet II. fejezetében rögzítettek alapján került sor.

Ezt követően K. L. r.tzls.kitöltötte a helyszíni bírságra vonatkozó formanyomtatványt, majd azt átadta a panaszosnak, hogy írja alá, amelyet ő meg is tett. A rendőri intézkedés végén K. L. r.tzls. felhívta a panaszos figyelmét arra, hogy a Szabs. tv. 18. § (1) bekezdés a) pontja alapján el kell kobozni azt a dolgot, amelyet a szabálysértés elkövetéséhez eszközül használtak, de a (2) bekezdés b) pontja alapján az elkobzás foganatosítása mellőzésre kerül azon kivételes okból, hogy annak alkalmazása, költségvonzataival együtt a panaszos vonatkozásában nem állna arányban az elkövetett szabálysértés súlyával, így a gépjármű elkobzása méltánytalan hátrányt jelentene a panaszosnak. Az intézkedő rendőr felhívta a panaszos figyelmét a közlekedés rendjének, szabályainak a betartására. K. L. r. tzls. az intézkedés során tekintettel volt az Rtv. 15. § (1) – (2) bekezdéseiben meghatározott arányosság követelményére.

Amikor K. L. r.tzls. visszaadta az elkért okmányokat a panaszosnak, közölte vele, hogy vele szemben a rendőri intézkedés befejeződött. Ekkor a rendőr tájékoztatta a panaszost (Rtv. 20. § alapján) a Testület eljárásáról, és a panasz benyújtásának a lehetőségéről.

A kapitányságvezető-helyettes jelentésében elmondta, hogy a panaszos az intézkedés során, sem azt követően nem intézett kérdést az intézkedést fogantató rendőrökhöz. További tájékoztatást nem kért sem a jogorvoslati lehetőségekről, sem egyéb kérdés vonatkozásában. Az intézkedés során a rendőrök és a panaszos is normál hangnemben kommunikáltak egymással. Az intézkedés végén a napszaknak megfelelően elköszöntek a rendőrök a panaszostól és a helyszíni bírság kiszabásának a tényét rögzítették a Robotzaru Neo rendszerben. Az intézkedéssel kapcsolatban lefolytatott vizsgálat eredményeként a kapitányságvezető-helyettes közölte, hogy a panaszossal szemben fogantató rendőri intézkedés kapcsán mulasztás, fegyelemsértés nem volt megállapítható, annak végrehajtása jog-és szakszerűen történt.

2) A panasz alapján vizsgálatot folytatott B. S. r.szds. a M. város Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztályvezetője. Az erről szóló, 2013. június 25-én kelt jelentést megküldték a Testületnek. A jelentés ugyanazokat a megállapításokat teszi, mint az 1) pontban rögzített jelentés is, új megállapításokat nem tesz, új információt, vagy egyéb adatot nem közöl.

A jelentés ismét megállapítja, hogy a panaszossal szemben fogantató intézkedés vonatkozásában vizsgálatot folytattak le, amelynek az eredménye szerint a panaszossal szemben semmiféle mulasztás, fegyelemsértés nem volt megállapítható, annak végrehajtása jog-és szakszerűen történt.

3) 2013. június 25-én tette meg az intézkedéssel kapcsolatban jelentését O. L. r.ftzls., aki a M. város Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztályánál van köteletben.

A jelentésben kitér a r.ftzls. a közlekedésrendészeti intézkedés indokaira, időtartamára. A panaszos vonatkozásában előadta, hogy EDR rádióon keresztül T. G. r. ftörm., hogy a panaszos Ö. község irányában érkezik feléjük, a (...) forgalmi rendszámú gépjárművel. Ezzel kapcsolatban tájékoztatták őket, hogy a sebességmérő berendezés nem tudta megmérni a panaszos haladási sebességét, így a jármű valószínűleg a sebességmérő készüléket blokkoló berendezéssel van felszerelve.

A rádiójelzést követően a közeledő panaszost K. L. r. tzls. járőrvezető szabály „Állj!” rendőri karjelzéssel megállította és intézkedés alá vonta. O. L. r.ftzls. a rendőri intézkedés szabályait betartva a biztonsági háromszöget felvéve a járőrvezető bal oldalán, a gépjármű bal oldalán állt meg. A panaszost napszaknak megfelelően köszöntötték, tisztelegtek, közölték nevüket, rendfokozatukat, szolgálati helyüket, valamint az intézkedés tényét és célját. K. L. r. tzls. közölte a panaszossal, hogy a sebességmérést végző rendőr mit tapasztalt, így erre tekintettel intézkedik vele szemben szabálysértési ügyben.

Az intézkedés során a járőrvezető kérésére a panaszos átadta a tőle elkért személyi igazolványt, lakcímkártyát, vezetői engedélyt, a jármű hatósági engedélyét és a kötelező gépjármű felelősségbiztosítás meglétét is igazolta. Az intézkedés során a panaszost és a gépjárművét is ellenőrizték a körözési információs rendszerben, amelyben nem szerepeltek. A lekérdezést EDR rádió sms prio menüpontban Kovács r.tzls. járőrvezető hajtotta végre a Robotzaru Neo rendszer üzemhibája miatt, hiszen ennek végrehajtása az ügyeleten keresztül

nem volt lehetséges. A panaszossal szemben alkoholtesztter ittasság ellenőrzést hajtottak végre, amelynek eredménye negatív lett. Az igazoló lapon rögzítették a panaszos személyi és gépjárműve adatait is.

K. L. r.tzls. figyelmeztette a panaszost nyilatkozattétele előtt, hogy nem köteles nyilatkozatot tenni, illetve azt bármikor megtagadhatja, továbbá amit mond az bizonyítékként felhasználható. A panaszos a figyelmeztetést megértette. A panaszos a figyelmeztetést követően elismerte, hogy az előzési manőver végrehajtása során jelentősen túllépte a megengedett sebességet és a járművére felszerelt ún. „blokkoló berendezést” működtette, azzal blokkolta a sebességmérő készüléket, hogy az ne tudja a sebességét rögzíteni, arról ne tudjon felvételt készíteni.

Az intézkedés során körbejárták a gépkocsit és megállapították, hogy az első lökhárítón a hatósági jelzés mindkét oldalán fel van szerelve a blokkoló berendezés, amelynek kontrollere a jármű utasterében volt. A panaszos az intézkedés során kiszállt a járműből, végig a rendőrök mellett tartózkodott. Mindkét fél részéről a kommunikáció normál, emberi hangnemben folyt.

Ezt követően a járőrvezető közölte a panaszossal, hogy cselekményével megszegte a KRESZ 3. § (3) bekezdésében foglalt szabályt, ezzel szabálysértést követett el. A szabálysértés súlyára, illetve az elkövetés körülményeire tekintettel K. L. r.tzls. helyszíni bírság kiszabása mellett döntött, és ezért a panaszos részére 50. 000 Ft helyszíni bírságot szabott ki. Közölte a panaszossal, hogy erre abban az esetben kerül sor, hogy ha a szabálysértés elkövetését elismeri, a bírság összegét elfogadja és a helyszíni bírság nyomtatványt aláírja. Szóban tájékoztatta továbbá a bírság kiszabásáról, annak okáról, a kiszabott bírság megfizetésének rendjéről, a törvényben meghatározott tájékoztatóban foglalt jogkövetkezményekről, a helyszíni bírság végrehajtására vonatkozó rendelkezésekről, a nyomtatványon szereplő valamennyi figyelmeztetésről. Felhívta a panaszos figyelmét továbbá arra is, hogy a részére átadott helyszíni bírságolási nyomtatvány hátoldalán is megtalálható az általa elmondott szóbeli tájékoztatás. Közölte vele, hogy ha aláírja a szabálysértés, akkor ezzel együtt azt is tudomásul veszi, hogy az ellen nincs helye jogorvoslatnak. Előéleti pontot nem szabtak ki a panaszossal szemben. Ezután a járőrvezető kitöltötte a nyomtatványt, amelyet a panaszos aláírt és készpénz-átutalási megbízással együtt átvette.

Az intézkedés végén a járőrvezető tájékoztatta a panaszost, hogy a Szabs. tv. szerint el kell kobozni azt a dolgot, amelyet a szabálysértés elkövetéséhez eszközül használtak, de az elkobzást mellőzi, mert az aránytalan és méltánytalan hátrányt jelente a panaszosra. Ezután a járőrvezető az okmányokat visszaadta és közölte a panaszossal, hogy vele szemben befejezte a rendőri intézkedést. Közölte vele, hogy amennyiben úgy érezte, hogy az intézkedés alapvető jogát sértette, vagy jogos érdekét érintette, akkor az Rtv. szerint saját döntése alapján panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító szervhez, vagy a Testülethez 30 napon, illetve 20 napon belül.

A panaszos az intézkedés során, sem azt követően nem kérdezett a rendőröktől semmit, és semmilyen irányú tájékoztatást sem kért, kérdéseket nem tett fel. Ezután a napszaknak megfelelően elköszöntek tőle, aki elhagyta az intézkedés helyszínét.

O. L. r. ftzls. a jelentése végén nyomatékosítja, hogy az intézkedés során K. L. r.tzls. járőrvezető végig kultúrált hangnemben beszélt, a kommunikáció mindkét részről rendes, normál hangnemben zajlott.

4) Az M. város Rendőrkapitánysága megküldte K. L. r.tzls. járőrvezető 2013. június 25-én kelt jelentését is.

K. L. r.tzls. meghatározta, hogy a fentebb megjelölt napon O. L. r.ftzls. társával járőrpárt alkotva, járőrvezetőként vett részt a közlekedésbiztonsági ellenőrzésben, P. község lakott területén a (...) sz. főútvonalon.

A panaszolt intézkedés napján 11 óra 7 perckor T. G. r.ftörm. EDR rádión keresztül jelezte feléjük, hogy a panaszos (...) forgalmi rendszámú gépjárművével feléjük tart és őt a sebességmérő berendezés nem tudta bemérni. A panaszos három gépjárműből álló járműoszlopot előzött nagy sebességgel, de a jármű sebességét a készülék nem tudta megmérni, amely akkor fordul elő, amikor az ellenőrzött jármű a sebességmérő készüléket blokkoló berendezéssel van felszerelve.

A rádiójelzést követően K. L. r.tzls. meglátta a feléjük közeledő járművet, a megállítása érdekében „Állj!” szabályos karjelzéssel jelzett, hogy a haladási irány szerinti úttest jobb oldalán, az útpadkán félrehúzódva álljon meg. Ezt követően mentek mindketten a panaszoshoz, hogy intézkedést foganatosítsanak. Az intézkedés O. L. r.ftzls. biztosította. A panaszost napszaknak megfelelően köszöntötte, tisztelgett, közölte vele nevét, rendfokozatát, jelvéyszámát, valamint az intézkedés tényét és célját, valamint azt, hogy a sebességmérés során mit tapasztaltak a panaszossal kapcsolatban, így erre tekintettel intézkedik vele szemben szabálysértési ügyben.

Az intézkedés során a panaszos a tőle elkért személyi igazolványt, lakcímkártyát, vezetői engedélyt, jármű hatósági engedélyt, kötelező gépjármű felelősség biztosítás meglétét igazoló befizetett postai csekket átadta, közreműködő magatartást tanúsított az intézkedés során. Ezt követően ellenőrizték a panaszos személyét és gépjárművét a körözési információs rendszerben, alkoholtesztet ellenőrzést végeztek el (negatív eredményű) és rögzítették az adatait az igazoltató lapon.

Figyelmeztette a panaszost a nyilatkozat tétel előtt, hogy nem köteles nyilatkozatot tenni, illetve azt bármikor megtagadhatja, továbbá amit mond az bizonyítékként felhasználható. A panaszos megértette a figyelmeztetést, azután pedig elismerte, hogy az előzési manőver végrehajtása során jelentősen túllépte a megengedett sebességet és a járművére felszerelt ún. „blokkoló berendezéssel” blokkolta a sebességmérő készüléket, hogy az a sebességét ne tudja rögzíteni, arról felvételt készíteni.

Az intézkedés során megállapította, hogy a panaszos gépjárműve első lökhárítóján a hatósági jelzés mellett mindkét oldalon fel volt szerelve a blokkoló berendezés, amelynek kontrollere a jármű utasterében volt. Ezt követően közölte a panaszossal, hogy a Szabs. tv. 3. § (3) bekezdésébe ütköző szabálysértést követett el. A szabálysértés súlyára és az elkövetés körülményeire tekintettel helyszíni bírság kiszabása mellett döntött, amely szerint 50.000 Ft mértékű helyszíni bírságot kiszabása mellett döntött, amennyiben elismeri a szabálysértés elkövetését, elfogadja a bírság összegét és aláírja a helyszíni bírság nyomtatványt.

A panaszost szóban tájékoztatta a kiszabott bírság megfizetésének rendjéről, a törvényben meghatározott tájékoztatóban foglalt jogkövetkezményekről, a bírság kiszabásáról, annak okáról, a helyszíni bírság végrehajtására vonatkozó rendelkezésekről, a közérdekű munkával történő megváltás rendjéről, és az elzárásra vonatkozó ismérvekről, valamint felhívta a figyelmét, hogy az átadott nyomtatvány másolati példányának a hátoldalán is megtalálható a szóban elmondott tájékoztatás. Ezt követően közölte vele, hogy a szabálysértés aláírással

igazolt tudomásulvétele esetén jogorvoslatnak helye nincs. A panaszossal szemben nem szabtak ki előéleti pontot.

Ezután szabta ki a panaszossal szemben a helyszíni bírságot. A panaszos a szabálysértés elkövetését elismerte, a kiszabott helyszíni bírság összegét elfogadta, az aláírásával azt tudomásul vette. Ezt követően az intézkedés végén, a bírság kiszabását és az egyéb tevékenységet követően hívta fel a panaszos figyelmét arra, hogy a Szabs. tv. szerint el kell kobozni azt a dolgot, amelyet a szabálysértés elkövetéséhez használtak, de az elkobzás foganatosítását mellőzte tekintettel arra, hogy annak alkalmazása költségvonzataival együtt a panaszosra nézve, valamint a szabálysértés súlyával nem állna arányban, az a panaszos vonatkozásában méltánytalan hátrányt jelentene. Ezután felhívta a panaszos figyelmét a közlekedés rendjének és szabályainak a megtartására.

Amikor az okmányokat visszaadta a panaszosnak közölte vele, hogy a rendőri intézkedés befejezte. Emellett tájékoztatta arról, hogy amennyiben úgy érezte, hogy az intézkedés alapvető jogát sértette, jogát, vagy jogos érdekét érintette, akkor választása szerint az Rtv. alapján saját döntése szerint panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító szervhez, azaz az M.város Rendőrkapitányság irányába az intézkedés napjától számítva 30 napon belül, valamint a Testülethez az intézkedés napjától számított 20 napon belül.

A panasz az intézkedés során, sem azt követően nem intézett kérdést a rendőrök irányába, egyéb tájékoztatás sem kért. Azonosításukat nem kérdezte, sem jogorvoslat, sem más témakörben egyéb kérdést nem tett fel, de erre nem is volt szükség, hiszen az intézkedés során valamennyi ismérvet a tudomására hoztak. Ezt követően a napszaknak megfelelően elköszöntek a panaszostól. A helyszíni bírságot a szolgálatot végén rögzítette a Robotzsaru Neo rendszerben.

K. L. r.tzls. is kiemelte, hogy az intézkedés során mindkét fél oldalán kulturált hangnemben folyt a kommunikáció.

5) A Testület rendelkezésére bocsátották a sebességmérő berendezést üzemeltető T. G. r.ftörm. 2013. június 25-én kelt jelentését is, amelyben közölte, hogy 2013. május 22-én 11 óra 7 perckor észlelte a sebességellenőrzés során, hogy Pá. község irányából Ö. község felé haladó, (...) forgalmi rendszámú gépjármű (panaszos) 3 járműből álló járműoszlopot előzött nagy sebességgel.

Az előzést végrehajtó jármű feltűnése előtt a sebességmérő készülékkel az oszlopban közlekedő járművek sebességét ellenőrizte, azok 50 km/h sebességgel közlekedtek. A pár másodpercig tartó előzéskor feltűnt T. G. r.ftörm-nek a nagy sebességkülönbség, így megpróbálta a sebességmérő készülékkel megmérni a panaszos sebességét. Ekkor azt tapasztalta, hogy az előzést végrehajtó panaszos a jobb oldali forgalmi sávba visszatorolt, de a sebességét a készülék egyáltalán nem tudta megmérni, amely arra utalt, hogy sebességmérő készüléket blokkoló berendezéssel van felszerelve a panaszos gépjárműve, amelyet a mérés idejére aktivizált a panaszos.

A mérés idején a panaszos gépjárműve közelében más jármű nem tartózkodott, a megelőzött járműveket jelentős távolságra hagyta a panaszos, előtte sem haladt jármű és vele szemben sem közlekedett gépjármű, vagyis megállapítható, hogy más gépkocsi nem befolyásolhatta a sebességmérő berendezés működését.

A T. G. r.ftörm. által tapasztaltakat jelentette EDR rádión keresztül a közlekedésrendészeti ellenőrzésben részt vevő O. L. r. ftzls. és K. L. r.tzls. rendőröknek, akik a panaszost megállítást után intézkedés alá vonták. A sebességmérő készülék működésében sem ezen esemény előtt, sem pedig utána nem merült fel semmilyen hiba, azzal rendeltetésszerűen lehetett sebességet mérni.

K. L. r. tzls. az intézkedést követően tájékoztatta T. G. r.ftörm., hogy a panaszos gépjárművében valóban sebességmérést blokkoló berendezés volt elhelyezve és működtetve, amelyet a panaszos elismert.

6) A rendőrségi iratokhoz csatolták a helyszíni bírság kiszabásáról szóló nyomtatvány eredeti példányának másolati példányát.

A szabálysértés elkövetésének ideje 2013. május 22. 11 óra 7 perc. Helye P. település, L. utca 35. A tényállás rövid ismertetésénél a sebességmérő készülék jól olvasható, azonban a tényállás többi eleme már kevésbé. A jogalapot a KRESZ 3. § (3) bekezdése és a Szabs. tv. 224. §-a teremtette meg, ezt az eljáró rendőr jól olvashatóan rögzítette is. A bírság összegén túl a panaszos adatai és a gépjárműve forgalmi rendszáma is jól olvasható. A panaszos által panaszolt jelvéyszám/azonosító szám rész is könnyen elolvasható, így megállapítható, hogy a panaszossal szemben a (...) sz. rendőr intézkedett. A nyomtatványt mind az intézkedő rendőr, mind pedig a panaszos is aláírták.

A nyomtatvány hátoldalán megtalálható a tájékoztató, amelyet szabályszerűen le is pecsételtek.

Emellett még csatolták a készpénz-átutalási megbízásról készült fénymásolatot is.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedések idején hatályos 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

1) A Testület először azt vizsgálta, hogy kiterjed-e a panasz valamennyi részére a hatásköre.

A panaszos több ponton kifogásolta a vele szemben intézkedő rendőr fellépését, nevezetesen, hogy a vele szemben eljáró rendőr egy buszmegállóban állította le a panaszost gépjárművével, az intézkedés elején nem köszönt neki, nem mutatkozott be, az intézkedés során durva hangnemet használt vele szemben. Előadta azt is, hogy az intézkedő rendőr nem tájékoztatta megfelelően.

A Testület hatáskörével kapcsolatban hivatkozik az Rtv. 92. § (1) bekezdésére, amely szerint azon rendőri intézkedéseket és mulasztásokat vizsgálhatja, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek – a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

– a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

– a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.) tekintetében van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A rendőrség szabálysértési hatóságként végzett tevékenységét a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) rendelkezései szabályozzák. A szabálysértési hatóság az általa alkalmazott szankcióról, annak esetleges visszavonásáról vagy megváltoztatásáról a fenti jogszabály keretei között saját hatáskörben dönt.

A fentiekből következik, hogy a Testületnek nincs hatásköre annak megítélésére, hogy a panaszos elkövette-e a szabálysértést, illetve a Testület eljárása nem minősül jogorvoslati eljárásnak a helyszíni bírsággal szemben, így nincs jogosultsága a Testületnek arra sem, hogy a panaszossal szemben kiszabott helyszíni bírságot felülbírálja.

Az elvégzett vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelőség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, illetve a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

2) A Testület ezt követően a rendőrök intézkedési kötelezettségét és a közlekedésrendészeti intézkedést vizsgálta meg, és az alábbi megállapításokra jutott.

A rendőrség feladata az Rtv. 1. § értelmében a közbiztonság és a közrend védelme, az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése, az államhatár rendjének fenntartása, a terrorizmus elleni küzdelem és az Rtv.-ben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés. A rendőrség a bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében (Rtv. 1. § (2) bekezdés 2. pont), közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el (Rtv. 1. § (2) bekezdés 4. pont).

Az Rtv. 44. § (2) bekezdés b) pontja szerint a rendőr közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

Az igazoltatás Rtv. 29. § (1) bekezdésben rögzített szabályai szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség, a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdése azzal egészíti ki a fenti szabályt, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. A 8. § szerint pedig a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.

A Szolgálati Szabályzat 9. § (3) bekezdése szerint a rendőrt közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés észlelése vagy tudomására hozása esetén abban az esetben terheli a közigazgatási hatósági eljárás lefolytatása érdekében szükséges intézkedési kötelezettség, ha

- a) ilyen jellegű szolgálati feladat ellátására kapott utasítást, vagy
- b) intézkedése során ilyen jogsértést észlel, és - amennyiben ez az eljárás lefolytatásának jogszabályi feltétele - rendelkezik a tevékenység ellátáshoz, illetve a szabályszegés dokumentálásához szükséges technikai eszközzel.

A Szabs. tv. 224. §-ának (1) bekezdése szerint, aki a KRESZ-ben meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217-222. §§ szerinti szabálysértés nem valósul meg, szabálysértést követ el.

A KRESZ 3. § (3) bekezdése szerint tilos a közúti közlekedés hatósági ellenőrzését megakadályozni, megzavarni, valamint az ellenőrzés eredményét befolyásolni, ide nem értve az ellenőrzést előre jelző eszközök használatát.

A hivatkozott jogszabályi rendelkezésekből kitűnik, hogy az Rtv. 44. §-a alapján a rendőr jogosult valamennyi, a közlekedésben résztvevő járművet közúti ellenőrzés alá vonni és ezen közlekedésrendészeti intézkedés során ellenőrizheti mind a közlekedési rendszabályok megtartását, mind pedig a jármű közlekedésbiztonsági állapotát. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben – tehát akkor is, ha egyébként jogsértésre utaló körülményt nem tapasztal – megilleti. Míg az Rtv. 29. § alapján a rendőri intézkedéshez az szükséges, hogy a rendőr valamilyen jogellenes cselekmény gyanúját észlelje.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

A panaszos beadványában a lézerblokkolóval kapcsolatban annyit hozott a Testület tudomására, hogy az autóját kb. 3 éve vásárolta, amelyre az eszköz már a vásárlás pillanatában fel volt szerelve, de annak működőképességéről nem tudott. A lézerblokkoló működésképtelenségének alátámasztására hozta fel a panaszos egy korábbi bírságolásának történetét, amellyel kapcsolatban előadta, hogy a vásárlás előtt kipróbálta a gépjárművet (2010. november 3-án), nem figyelte az autó haladási sebességét, így egy útszakaszon, ahol a rendőrség ellenőrzést tartott sebességtúllépés miatt bírságolták meg, amelyet meg is fizetett.

T. G. r.ftörm. jelentése szerint a panaszos három járművet előzött meg nagy sebességgel, de a sebességmérő készülék a panaszos gépjárművének a sebességét nem tudta megmérni. A rendőr az előzést végrehajtó jármű feltűnése előtt a sebességmérő készülékkel az oszlopban közlekedő járművek sebességét ellenőrizte, azok 50 km/h sebességgel közlekedtek. A pár másodpercig tartó előzéskor feltűnt T. G. r.ftörm.-nek a nagy sebességkülönbség, így megpróbálta a sebességmérő készülékkel megmérni a panaszos sebességét. Ekkor azt tapasztalta, hogy az előzést végrehajtó panaszos a jobb oldali forgalmi sávba visszasorolt, de a sebességét a készülék egyáltalán nem tudta megmérni, amely arra utalt, hogy sebességmérő készüléket blokkoló berendezéssel van felszerelve a panaszos gépjárműve, amelyet a mérés idejére aktivizált a panaszos. A rendőr elmondta, hogy a mérés idején a panaszos gépjárműve közelében más jármű nem tartózkodott, a megelőzött járműveket jelentős távolságra hagyta a panaszos, előtte sem haladt jármű és vele szemben sem közlekedett gépjármű, vagyis megállapítható, hogy más gépkocsi nem befolyásolhatta a sebességmérő berendezés működését.

A Testület a fentiek alapján megállapította, hogy fennállt a rendőrök oldalán a panaszossal szembeni intézkedési kötelezettség, tekintettel arra, hogy az adott útszakaszon sebességmérést végzett a rendőrség, és a panaszossal szemben minimális gyanú merült fel tekintetben, hogy a készülék megfelelő működését megzavaró elektromos berendezést működtetett, amely kijelentés valóságalapjáról meg kellett győződnie a rendőrségnek, így a Testület megállapította, hogy az Rtv. 44. §-a kellő jogalapot biztosított a panaszossal szembeni közlekedésrendészeti intézkedés foganatosítására.

3) A Testület ezt követően a panaszos megállításának a módját vizsgálta meg.

a) A panaszos sérelmezte, hogy az intézkedés kezdetekor, a vele szemben eljáró rendőr nem köszönt, nem mutatkozott be, nem közölte vele az azonosító számát, az intézkedés okát és célját, továbbá sérelmezte a tájékoztatás elmaradását is.

A rendőri jelentések nagyrésze azt tartalmazza, hogy az intézkedő rendőr a Szolgálati Szabályzatban meghatározott szolgálati fellépés szerint kezdte meg az intézkedést: köszöntötte a panaszost kornak, napszagnak és nemnek megfelelő köszönéssel, tiszteletadással, neve rendfokozata, azonosító számának közlésével. A rendőrség által megküldött iratokból kiderül továbbá, hogy az intézkedő rendőr közölte az intézkedés okát és célját. A panaszossal szemben kiszabott szabálysértési bírság tekintetében is szóban megfelelő tájékoztatást nyújtott a panaszosnak, aki a bírságoló nyomtatvány hátoldalán is elolvashatta a tájékoztatást, amely nyomtatványt aláírt.

Az Rtv. 20. § szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. A rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az

intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

A rendőr köteles – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni. Ha a rendőr szolgálati igazolványának vagy azonosító jelvényének felmutatása az intézkedés megkezdése előtt veszélyeztetné az intézkedés eredményességét, úgy azt az intézkedés befejezésekor köteles felmutatni. Ha a rendőr egyenruhát visel, de az intézkedés során azonosító jelvénye nem látható, vagy azt nem viseli, akkor a ruházatán azonosító jelvényének számát jól láthatóan fel kell tüntetni.

A szolgálati fellépés módjára vonatkozó szabályokat a Szolgálati Szabályzat 5. §-a tovább részletezi. A jogszabályhely értelmében az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. Ez a közlés akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

i) Jelen esetben a rendőr és a panaszos előadása között olyan fokú ellentmondás tapasztalható a tekintetben, hogy a rendőr közölte-e a nevét, az azonosító számát, a beosztását, illetve az intézkedés célját, amely további bizonyítékok hiányában nem oldható fel, így a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy az intézkedő rendőr betartotta-e a szolgálati fellépés szabályait.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

ii) Az Rtv. 20. § (2) bekezdése a szolgálati fellépés szabályai között előírja, hogy a rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni.

A fent hivatkozott jogszabályhely főszabályként az intézkedés kezdetekor teszi a rendőrség kötelezettségévé a tájékoztatást az intézkedés céljáról, ez alól csak akkor enged kivételt, ha az azonosítás és a tájékoztatást az eljárás eredményességét befolyásolná, pl. ha egy bűncselekmény elkövetését vagy folytatását kényszerítő eszközzel kell megakadályozni.

Tekintettel arra, hogy a bírságoló formanyomtatvány hátoldalán, olvashatóan szerepel a szabálysértési bírságról szóló tájékoztatás, valamint arra is, hogy a panaszos leírta panaszában, hogy a rendőrök azért jártak el vele szemben, mert lézerblokkolója van a Testület megállapította, hogy a panaszos kellő információ birtokában volt az intézkedésről, így **mindezek alapján a Testület álláspontja szerint, a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült.**

b) A panaszos sérelmezte az intézkedő rendőr felháborodott, a panaszosban félelmet keltő hangnemét.

A panaszos kiemelte, hogy az intézkedés során együttműködő magatartást tanúsított, a rendőri felhívásnak tisztelettudóan eleget tett, azonban a vele szemben intézkedő rendőr felháborodott hangnemben közölte a panaszossal (amelyet ő fenyegetőnek vélt), hogy mivel ún. lézerblokkoló van a gépjárművére felszerelve ezzel szabálysértést követett el, és így vagy elfogadja a panaszos a rendőr által kiszabható szabálysértési bírságot (50. 000 Ft) és megfizeti azt, vagy pedig lefoglalja a gépjárművet és azt a panaszos költségén elszállíttatja. A panaszos ezen közlés hatására megijedt és beleegyezett a szabálysértési bírság megfizetésébe, tekintettel arra, hogy nem akarta, hogy a rendőr elszállítsa az autóját. Így szerinte rendőri nyomás hatására írta alá a szabálysértési bírságról szól formanyomtatványt. Ezután illedelmesen megkérte a rendőrt, hogy esetleg nem lenne-e mód arra, hogy a bírság mértékét mérsékeljék tekintettel arra, hogy az 50. 000 Ft-os összeg anyagilag megterhelő a panaszosra nézve. A kérésre a rendőr nem reagált, kitöltötte a 2150420507899 sz. helyszíni bírság nyomtatványt és aláíratatta a panaszossal, aki helybenhagyólag aláírta azt.

A rendőrségi iratok a fentiekkel kapcsolatban rögzítik, hogy az intézkedő rendőr megállapította, hogy a panaszos gépjárműve első lökhárítóján a hatósági jelzés mellett mindkét oldalon fel volt szerelve a blokkoló berendezés, amelynek kontrollere a jármű utasterében volt. Ezt követően közölte a panaszossal, hogy a Szabs. tv. 3. § (3) bekezdésébe ütköző szabálysértést követett el. A szabálysértés súlyára és az elkövetés körülményeire tekintettel helyszíni bírság kiszabása mellett döntött, amelynek mértékét 50.000 Ft-ban állapította meg, amennyiben a panaszos elismeri a szabálysértés elkövetését, elfogadja a bírság összegét és aláírja a helyszíni bírság nyomtatványt.

A panaszost szóban tájékoztatta a kiszabott bírság megfizetésének rendjéről, a törvényben meghatározott tájékoztatóban foglalt jogkövetkezményekről, a bírság kiszabásáról, annak okáról, a helyszíni bírság végrehajtására vonatkozó rendelkezésekről, a közérdekű munkával történő megváltás rendjéről, és az elzárásra vonatkozó ismérvekről, valamint felhívta a figyelmét, hogy az átadott nyomtatvány másolati példányának a hátoldalán is megtalálható a szóban elmondott tájékoztató. Ezt követően közölte vele, hogy a szabálysértés aláírással igazolt tudomásulvétele esetén jogorvoslatnak helye nincs. A panaszossal szemben nem szabtak ki előéleti pontot.

Ezután szabta ki a panaszossal szemben a helyszíni bírságot. A panaszos a szabálysértés elkövetését elismerte, a kiszabott helyszíni bírság összegét elfogadta, az aláírásával azt tudomásul vette. Ezt követően az intézkedés végén, a bírság kiszabását és az egyéb tevékenységet követően hívta fel a panaszos figyelmét arra, hogy a Szabs. tv. szerint el kell kobozni azt a dolgot, amelyet a szabálysértés elkövetéséhez használtak, de az elkobzás foganatosítását mellőzte tekintettel arra, hogy annak alkalmazása költségvonzataival együtt a panaszosra nézve, valamint a szabálysértés súlyával nem állna arányban, az a panaszos vonatkozásában méltánytalan hátrányt jelentene. Ezután felhívta a panaszos figyelmét a közlekedés rendjének és szabályainak a megtartására.

A rendőri jelentések egyöntetűen kiemelik, hogy az intézkedés során a panaszos és a vele szemben intézkedő rendőr mindvégig normál hangnemben kommunikáltak egymással.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

Tekintettel arra, hogy az intézkedő rendőr hangneme tekintetében a panaszosi állítás és a rendőri jelentések egymásnak ellentmondanak, és ezen ellentmondásokat a Testület feloldani nem tudta, így a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelme nem megállapítható.

c) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök nem megfelelően tájékoztatták a helyszíni bírságról, a „rendőri nyomás” hatására ismerte el végül is csak a felelősségét.

A rendőrség által, a Testület rendelkezésére álló dokumentumokból kiderül, hogy az intézkedő rendőr mindenről részletesen, szóban tájékoztatta a panaszost. Az intézkedés során normál hangnemet használt. Emellett tájékoztatta a panaszost arról is, hogy az általa elmondott tájékoztatást a bírságról szóló formanyomtatvány hátoldalán is elolvashatja.

Az Rtv. 24. § (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

Szabs. tv. 78. § (1) bekezdése szerint a szabálysértési eljárás feljelentés, vagy a szabálysértési hatóság vagy a bíróság hivatali hatáskörében szerzett tudomása, illetve a helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy általi észlelés alapján indul meg.

A Szabs.tv. 99. §-a szerint a helyszíni intézkedés során a szabálysértés elkövetését elismerő személlyel szemben helyszíni bírság kiszabásának van helye. A helyszíni bírság összege ötezer forinttól ötvenezer forintig, hat hónapon belül ismételt elkövetés esetén hetvenezer forintig terjedhet. Ha az eljárás alá vont személy a helyszíni bírság kiszabását – a helyszíni bírság meg nem fizetése esetén alkalmazandó jogkövetkezményekről szóló tájékoztatás után – aláírásával igazoltan tudomásul veszi, a helyszíni bírság ellen nincs helye jogorvoslatnak.

A jelen esetben a rendőri előadás és a panaszosi előadás ellentmond atekintetben, hogy a rendőr milyen tartalmú tájékoztatást adott. Atekintetben szintén ellentmond a két előadás, hogy a rendőrök sürgették-e a panaszost a döntésben, és hogy félelmet keltettek volna benne azzal, hogy kilátásba helyezték, hogy a panaszos költségén elszállítatják annak gépjárművét.

Mindezek alapján további bizonyítékok hiányában a Testület nem tudta feloldani a panaszosi és a rendőri előadás közötti ellentmondást, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

IV.

A Testület úgy foglalt állást, hogy a sebességmérést végző T. G. r. fitörm. EDR rádió közölt bejelentése alapján a rendőröknek intézkedési kötelezettsége keletkezett a panaszossal szemben. A panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogának sérelme nem megállapítható a vele szemben, a buszmegállóban foganatosított intézkedés kapcsán.

A panaszossal szemben tanúsított rendőri, szolgálati fellépés módja kapcsán nem állapítható meg a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelme, tekintettel arra, hogy a rendőrség és a panaszos állításai közötti ellentmondást a Testület nem tudta minden kétséget kizáróan feloldani. Szintén nem volt megállapítható a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a rendőrség tájékoztatási kötelezettsége és az intézkedő rendőr által kifejtett „nyomás” kapcsán, amely a panaszos által elkövetett szabálysértés elismerésére irányult.

További bizonyítékok hiányában a Testület nem tudta feloldani a panaszosi és a rendőri előadás közötti ellentmondást az intézkedő rendőr által alkalmazott hangnem tekintetében, így a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

A Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt az intézkedést fogantató szerv vezetőjéhez áttette.

Budapest, 2014. június 12.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDESZETI PANASZTESTÜLET